

В.А. Левицький

д. мед. н.

О.Я. Жураківська

к. мед. н.

О.Г. Попадинець

к. мед. н.

В.М. Іваночко

к. мед. н.

О.В. Саган

к. мед. н.

В.М. Жураківський

лікар акушер-гінеколог

ДВНЗ “Івано-Франківський державний медичний університет”

НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Реформування медичної освіти в Україні на сьогодні передбачає перехід навчально-дослідної роботи студентів до Болонського процесу та пошук оптимальних і прогресивних методів навчання. На кафедрі анатомії людини Івано-Франківського державного медичного університету розробляються різні елементи оптимізації навчального процесу для студентів, одним із яких є навчально-дослідний підхід. Навчально-дослідна робота студентів (НДРС) полягає у виявленні та описанні вікових особливостей варіантів будови і аномалії розвитку органів, що вивчаються, виготовленні анатомічних препаратів, підготуванні оригінальних схем, рисунків, таблиць, проведенні анатомічних модульних брейн-рингів.

Постановка проблеми

Реорганізація і вдосконалення реформування медичної освіти в Україні на сьогодні передбачає перехід до Болонського процесу навчання [1, 4]. Ця система дозволяє нинішньому та майбутнім поколінням молодих людей здобувати вищу освіту на рівні світових стандартів і зробити випускників вищих навчальних закладів конкурентоспроможними у будь-якій країні світу. Для медичної галузі це означає підготовку висококваліфікованих лікарів-спеціалістів та науково-педагогічних кадрів. І як результат – покращення прямих показників здоров'я населення країни: зниження захворюваності, смертності, інвалідизації, ускладнень, покращення якості життя, отримання прибутку університетами і самими вченими шляхом продажу патентів на винаходи, відкриття.

Результати досліджень

Організація навчально-виховного процесу на кафедрі анатомії людини Івано-Франківського державного медичного університету в світлі Болонського процесу спрямована, головним чином, на запровадження у викладанні анатомії нових форм навчання, які б стимулювали студентів до науково-дослідної роботи та викликали у них підвищений інтерес до предмету, що вивчається. Кредитно-модульна система підвищує у студентів мотивацію для успішного вивчення модуля, сприяє їхньому змаганням в навчанні, забезпечує систематичну роботу студентів і підготовку їх до кожного заняття протягом всього навчального семестру.

На нашій кафедрі студентами проводиться навчально-дослідна робота, за яку вони отримують додаткові бали. Залучення всіх або майже всіх студентів до науково-дослідної роботи надає їм можливість проявити свою ініціативу, навчитися працювати самостійно, розвиває в них такі якості, як спостережливість, здатність до самокритики, узагальнення.

Основний об'єм навчально-дослідної роботи студентів (НДРС) на нашій кафедрі виконується на практичних заняттях і розцінюється як одна із форм оптимізації навчального процесу [3]. З перших днів навчання студентів на кафедрі під керівництвом викладача планується така форма НДРС, як виявлення і описання вікових особливостей, варіантів будови і аномалій розвитку органів, що вивчаються. При виготовленні анатомічних препаратів студенти постійно консультуються з викладачем, складають протоколи морфологічного дослідження і короткий реферат – огляд літератури. Найбільш цікаві з наукової точки зору препарати демонструються на засіданнях студентського наукового гуртка, на стенді НДРС. Протягом року препарати, які отримали найбільш високу оцінку і зайняли 1-е, 2-е і 3-є місця, долучаються до фонду анатомічного музею, а студентам, які виготовили препарати, до кількості балів, набраних з дисципліни, додаються заохочувальні бали.

Протягом усього періоду вивчення анатомії студентам пропонується у вигляді самостійної роботи підготувати оригінальні схеми, рисунки, таблиці за модулями, які вони вивчають, що у свою чергу розвиває творчий підхід до вивчення анатомії, допомагає більш глибокому засвоєнню матеріалу. Високоякісні ілюстративні матеріали поповнюють візуальний навчальний матеріал кафедри, демонструються на виставках НДРС, а студентам, які їх виготовили, додаються заохочувальні бали за самостійну роботу за даним модулем.

На нашій кафедрі популярними стали анатомічні модульні брейн-ринги [2], які є одним із мотивуючих факторів для успішного вивчення модуля. Вони істотно підвищують ефективність засвоєння вивченого матеріалу і позитивно впливають на успішність студентів. Такі брейн-ринги між групами проводяться перед кожною задачею модуля, а групам, які зайняли 1-е, 2-е і 3-є місця додаються заохочувальні бали з даного модуля. Це сприяє змаганням в навчанні між студентами та стимулює їх до систематичного вивчення анатомії.

Висновки

Отже, студентська навчально-дослідна робота на кафедрі анатомії людини дозволяє викладачам від самого початку навчання у вищому навчальному закладі виховати у студентів творче відношення до предмету, викликати у них інтерес, розвинути спостережливість, сформувати науковий підхід, уміння при вивченні анатомії використовувати знання із суміжних дисциплін (біології, гістології, хімії, фізики). Залучення всіх або майже всіх студентів до навчально-дослідної роботи сприяє більш глибокому, систематичному вивченню анатомії, розвиває у них відповідальність, спостережливість, здатність до самокритики та узагальнення.

Література

1. *Волосовець О.П.* Питання якості освіти у контексті впровадження засад Болонської декларації у вищій медичній школі // Медична освіта. – 2005. – № 2. – С. 12–16.
2. Гармонізація та оптимізація навчального процесу в контексті зі світовими освітніми системами *В.А. Левицький, О.Г. Попадинець, Л.А. Шутка, О.В Саган* // Новітні технології підготовки фахівців вищої школи в сучасних умовах: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Горлівка, 2007. – С. 54–58.
3. *Мілерян В.Є.* Методичні основи підготовки та проведення практичних занять в медичних вузах (методичний посібник). – К., 2004. – 80 с.
4. *Москаленко В.Ф.* Медична освіта в Україні та Болонський процес: реальність та шляхи приєднання до європейського освітнього і наукового простору // Журнал Академії медичних наук України. – 2005. – № 1. – С. 36–45.